

Presidentinvaalin 2024 toisen vaalin ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen

Keskusvaalilautakunta 09.02.2024 § 11
2463/00.00.00.02/2023

Valmistelija

kaupunginlakimies Niclas Sundman, niclas.sundman@salo.fi, puh. 02 778 2059

Tasavallan presidentin vaalissa toimitetaan toinen vaali, koska kukaan ehdokkaista ei saanut ensimmäisessä vaalissa yli puolta äänistä.

Toisen vaalin ennakkoäänestys toimitetaan kotimaassa 31.1.–6.2.2024. Ulkomailla toisen vaalin ennakkoäänestysajanjakso on 31.1.–3.2.2024. Toisen vaalin vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024.

Vaalilain 63 §:ssä säännellään ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen:

"Kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen kello 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Äänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt; taikka
- 4) kotiaänestyksen lähetekirjeestä puuttuu 54 §:ssä tarkoitetun henkilön nimikirjoitus.

Äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on tehtävä merkintä kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan, johon on liitettävä huomioon ottamatta jätetty vaalikuori lähetekirjeineen ja -kuorineen.

Jos lähetekirje, jossa ei ole lähetekirjeen kuittausmerkintää, ja siihen liitetty vaalikuori voidaan hyväksyä, äänioikeusrekisteriin merkitään, että lähetekirjeessä mainittu henkilö on käyttänyt äänioikeuttaan. Jos hyväksyminen tapahtuu myöhemmin kuin 4. päivänä ennen vaalipäivää kello 19, merkintä lähetekirjeessä mainitun henkilön äänestämisestä tehdään oikeusministeriön määräämällä tavalla lisäksi vaaliluetteloon. Jos kunnan keskusvaalilautakunnalle on 71 §:n 3 momentin mukaisesti erityisestä syystä toimitettu äänioikeusrekisteristä heti sen tultua lainvoimaiseksi tulostetut vaaliluettelot, merkintä tehdään ainoastaan vaaliluetteloon.

Sen jälkeen kun ennakkoäänestysasiakirjat on tarkastettu, kunnan keskusvaalilautakunnan on lajiteltava hyväksytyt vaalikuoret äänestysalueittain sekä laskettava vaalikuorten lukumäärä äänestysalueittain ja merkittävä lukumäärät pöytäkirjaan. Hyväksytyt vaalikuoret on äänestysalueittain lajiteltuina ja lähetekirjeistä erotettuina säilytettävä avaamattomina varmassa tallessa."

Ennakkoäänestysasiakirjojen valmistava tarkastaminen on suoritettu keskusvaalilautakunnan käsittelyä varten vaalilain 63 §:n mukaisesti keskusvaalilautakunnan sihteerin johdolla. Ilman kuittausmerkintää olevien

lähetekirjeiden äänestykset on merkitty äänioikeusrekisteriin. Lähetekuoret on lajiteltu äänestysalueittain. Hyväksyttäväksi ehdotettujen vaalikuorten lukumäärä lasketaan äänestysalueittain.

Vaaliluetteloiden tulostamisen jälkeen ilman kuittausmerkintää saapuvat hyväksyttävät ennakoäänestykset merkitään sekä äänioikeusrekisteriin että vaaliluetteloihin.

Keskusvaalilautakunnalle saapuneet kirjeäänestysasiakirjat tarkastetaan noudattaen, mitä vaalilain 63 ja 66 g §:ssä säädetään.

Kirjeäänestys on vaalilain 63 §:n 1–3 momentissa tarkoitettujen syiden lisäksi jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetyksmerkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta;
- 2) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä toimimattomuudesta, tai muutoin sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin;
- 3) kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat 66 d §:n 5 momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset.

Esittelijä

Kaupunginlakimies

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta suorittaa ennakoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen valmistelun mukaisesti ja päättää ennakoäänestysten hyväksymisestä ja huomioon ottamatta jättämisestä, erottaa hyväksytyt vaalikuoret lähetekirjeistä, laskee hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärät äänestysalueittain ja merkitsee luvut pöytäkirjaan, tuloslaskentajärjestelmään ja vaaliluetteloihin.

Päätös

Keskusvaalilautakunta jätti huomioon ottamatta yhteensä 6 ennako- ja kirjeäänestystä.

Keskusvaalilautakunta jätti huomioon ottamatta 4 ennakoäänestystä. Näissä tapauksissa ei voitu varmasti vakuuttua siitä, että äänestys oli tapahtunut vaalilaissa säädetyin tavoin.

Edellä todetuista huomioon ottamatta jätetyistä 4 äänestä huomioon ottamatta jättäminen johtui

- 1) kolmessa tapauksessa äänestäjän allekirjoituksen puuttumisesta (vaalilaki 63 § 2 mom. 3 kohta) ja
- 2) yhdessä tapauksessa molempien allekirjoitusten (vaaliviranomaisen ja äänestäjän allekirjoitusten) sekä äänestyspäivämäärän puuttumisesta (vaalilaki 63 § 2 mom. 3 kohta).

Keskusvaalilautakunta oli pyrkinyt selvittämään ilmenneitä vaaliviranomaisten allekirjoitusten puutteellisuuksia, ja koska lisäselvitystä oli kohtuullisella tavalla saatavilla ja äänestysten kulusta saatiin tiedossa olevan äänestyspaikan perusteella riittävä selvitys, vaaliviranomaisen allekirjoituksen puutteen voitiin todeta johtuvan inhimillisestä virheestä ja äänestykset hyväksyä.

Keskusvaalilautakunta jätti huomioon ottamatta lisäksi 2 kirjeäänestystä. Huomioon ottamatta jätetyistä kirjeäänestyksistä

- 1) yhdessä tapauksessa kirjeäänestysasiakirjoista puuttuu äänestäjän allekirjoitus ja äänestysten päivämäärä (vaalilaki 63 § 2 mom. 3 kohta)
- 2) yhdessä tapauksessa kirjeäänestyksen lähetekirjeessä on vaaditun kahden kirjeäänestyksen todistajan allekirjoituksen sijaan vain yhden

todistajan allekirjoitus (vaalilaki 66 g § 2 mom. 3 kohta).

Huomioon ottamatta jäävät ennakkoäänestysasiakirjat jäävät pöytäkirjan liitteiksi eikä niitä toimiteta vaalipiirilautakunnalle.

Keskusvaalilautakunta päätti hyväksyä sille osoitetut 17 784 ennakkoäänestystä ja vaalikuorta, jotka jakaantuivat äänestysalueittain seuraavasti:

001	3016
002	3203
003	1246
004	1599
005	988
006	2162
007	1979
008	1045
009	482
010	553
011	485
012	424
013	376
014	226

Hyväksytyjen kirjeäänestysten määrä oli 19 kappaletta ja ne sisältyvät edellä oleviin lukuihin.

Todettiin, että keskusvaalilautakunnalle oli saapunut lisäksi 14 kappaletta määräajan jälkeen saapuneita ensimmäisen vaalin kirjeäänestyksiä, jotka oli jätettävä huomioon ottamatta.

Hyväksytyt vaalikuoret eroteltiin lähetekirjeistä ja hyväksytyjen äänestysten lukumäärät merkittiin vaaliluetteluihin.

Hyväksytyt vaalikuoret toimitetaan vaalipiirilautakunnalle postitse, postiauto hakee äänestysasiakirjat 20.30.

Tiedoksianto

-